TÒA ÁN NHÂN DÂN **TỈNH TRÀ VINH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Bản án số: 81/2023/DS - PT
Ngày 14 - 7 - 2023
V/v "*Tranh chấp bồi thường thiệt hại về tài sản"*.

NHÂN DANH

NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH TRÀ VINH

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Đặng Văn Hùng

Các Thẩm phán: Bà Huỳnh Ái Loan

Ông Huỳnh Đắc Đương

- Thư ký phiên tòa: Bà Trần Thị Bé Thảo - Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Trà Vinh.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Trà Vinh tham gia phiên tòa: Ông Thạch Vũ - Kiểm sát viên.

Ngày 14 tháng 7 năm 2023 tại điểm cầu Trung tâm Tòa án nhân dân tỉnh Trà Vinh và điểm cầu thành phần Tòa án nhân dân huyện Trà Cú, Tòa án nhân dân tỉnh Trà Vinh xét xử phúc thẩm công khai trực tuyến xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số: 39/2023/TLPT-DS ngày 11 tháng 5 năm 2023 về việc "*Tranh chấp đòi bồi thường thiệt hại về tài sản"*. Công chức Tòa án hỗ trợ tại điểm cầu thành phần là ông Trần Văn T – Cán bộ Tòa án nhân dân huyện Trà Cú, tỉnh Trà Vinh.

Do bản án dân sự sơ thẩm số: 32/2022/DS-ST ngày 22 tháng 11 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Trà Cú, tỉnh Trà Vinh bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 95/2023/QĐ-PT ngày 14 tháng 6 năm 2023 và Quyết định hoãn phiên tòa số: 199/2023/QĐ – PT ngày 29 tháng 6 năm 2023 giữa các đương sự:

- *Nguyên đơn*: Ông Phạm Hồng H, sinh năm 1981 (có mặt)

Địa chỉ: ấp V, xã A, huyện T, tỉnh Trà Vinh

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho nguyên đơn ông Phạm Hồng H: Luật sư Phạm Minh L – Văn phòng luật sư Phạm Minh L, thuộc đoàn luật sư tỉnh T (có mặt).

- *Bị đơn*: Ông Lâm Văn Đ, sinh năm 1969 (vắng mặt)

Địa chỉ: ấp V, xã A, huyện T, tỉnh Trà Vinh.

Người đại diện hợp pháp của bị đơn: Ông Nguyễn Công H1, sinh năm 1985. Địa chỉ: khóm H, phường H, thành phố T, tỉnh Trà Vinh, theo văn bản ủy quyền ngày 11/7/2023 (có mặt).

- *Người kháng cáo:* Ông Lâm Văn Đ là bị đơn.

NỘI DUNG VỤ ÁN

Theo đơn khởi kiện ngày 10/01/2022; ngày 23/8/2022 và các lời khai trong quá trình giải quyết vụ án nguyên đơn ông Phạm Hồng H trình bày: Ông có khoảng 4,5 công đất trồng cây đu đủ, vào ngày 04/12/2021 ông Lâm Văn Đ đào bờ kênh 15 ngay phần đất ông Đ thuê để lắp ống bọng, nhưng ông Đồng không l lại nên khi bên Thủy N mở cống Trẹm thì nước tràn vào theo đường bờ kênh ông Đ đào ngập cả khu vườn đu đủ ông trồng kể cả khu vực của những người xung quanh gần đó, việc nước ngập làm vườn đu đủ của ông bị thối rễ, chết cây, vàng lá và rụng trái hàng loạt không thể bán được cho thương lái. Tổng tài sản bị hư hại là 1.113 cây đu đủ đang cho trái, mỗi cây trung bình hư 20 trái (20 trái bán được 100.000 đồng) tổng số tiền 111.300.000 đồng.

Khi xảy ra sự việc ông có báo chính quyền địa phương xuống xác minh, lập biên bản và ông có chụp hình lại hiện trạng cây đu đủ bị ngập nước, ông cũng cố gắng khắc phục là mua thuốc trừ nấm, mua vôi bột, thuốc sát trùng và thuê người phun thuốc để khắc phục lại cây đu đủ tổng số tiền bằng 3.900.000 đồng nhưng khắc phục không được, sau đó Ủy ban nhân dân xã A có mời hai bên đến hòa giải nhưng ông Đ cho rằng vườn cây đu đủ của ông bị thiệt hại là không phải do ông Đ đào bờ kênh để lắp ống bọng và cố tình không chịu hòa giải nên hai bên không thương lượng được. Ngày 10/01/2022 ông H khởi kiện yêu cầu ông Lâm Văn Đ bồi thường với giá trị thiệt hại cây đu đủ cho ông bằng 111.300.000 đồng (mỗi cây 20 kg trái bán được số tiền 100.000 đồng) và tiền chi phí khắc phục ngập úng với số tiền 3.900.000 đồng. Ngày 23/8/2022 ông H đã làm đơn sửa đổi yêu cầu khởi kiện yêu cầu ông Lâm Văn Đ bồi thường số tiền cây đu đu bị thiệt hại bằng 96.500.000 đồng do trong thời gian cây đu đủ bị thiệt hại ông có bán được 3,7 tấn trái đu đủ với số tiền 14.800.000 đồng (111.300.000 đồng – 14.800.000 đồng = 96.500.000 đồng). Nay ông H rút lại một phần yêu cầu khởi kiện, chỉ yêu cầu ông Lâm Văn Đ bồi thường thiệt hại cây đu đủ bằng ½ của số tiền 96.500.000 đồng là 48.250.000 đồng và tiền chi phí khắc phục ngập úng với số tiền 3.900.000 đồng.

Tại bản tự khai ngày 26/01/2022 và trong quá trình giải quyết bị đơn ông Lâm Văn Đ trình bày: Ông có thuê đất của bà Lưu Thị T1 để trồng rẫy, thời gian gần đây ống bọng dẫn nước từ Kênh vào bị xụp lỡ không dẫn nước được nên ông có bàn với bà T1 để sửa chữa lại ống bọng, vào ngày 04/12/2021 ông tiến hành đào bờ kênh 15 để sửa chữa lại ống bọng lúc đào thì bên Thủy nông đã đóng cống ông mới đào, tuy nhiên khi đào bờ kênh 15 ra thì ống bọng bị hư hỏng hoàn toàn không sửa được nên ông mới đi mua ống bọng mới để thay nhưng người bán ống bọng giao không kịp nên ông chưa lắp lại phần đất đã đào thì đêm ngày 04/12/2021 bất ngờ bên Thủy Nông mở Cống Trẹm thuộc ấp T, xã T, huyện T, tỉnh Trà Vinh dẫn đến nước tràn vào khu đất ông mướn và ngập tràn sang khu đất xung quanh kể cả khu đất trồng cây đu đủ của Phạm Hồng H, bình thường ông không đào bờ kênh để lắp ống bọng thì khi Thủy N mở cống nước vẫn tràn ngập vào theo đường lỗ mọi. Vì vậy việc vườn cây đu đủ của Phạm Hồng H bị ngập nước gây thiệt hại không phải do ông đào bờ kênh 15 để lắp ống bọng mà nước tràn vào theo đường lỗ mọi, ông H chủ quan không trực máy nên không xử lý kịp. Nay với yêu cầu của ông Phạm Hồng H yêu cầu ông bồi thường thiệt hại cây đu đủ bằng ½ của số tiền 96.500.000 đồng

là 48.250.000 đồng và tiền chi phí khắc phục ngập úng với số tiền 3.900.000 đồng" thì ông không đồng ý. Việc ông Phạm Hồng H không bán đu đủ được không phải do bị thiệt hại mà do lúc đó dịch bệnh covid 19 bán không kịp bị quá lứa.

Tại bản án dân sự sơ thẩm số: 32/2022/DS-ST ngày 22 tháng 11 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Trà Cú, tỉnh Trà Vinh đã quyết định:

1. Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn ông Phạm Hồng H.

Buộc ông Lâm Văn Đ bồi thường thiệt hại cho ông Phạm Hồng H tổng số tiền 41.855.000 đồng gồm: Tiền cây đu đủ bằng 38.955.000 đồng và tiền khắc phục cây đu đủ bằng 2.900.000 đồng.

2. Đình chỉ đối với phần rút yêu cầu của ông H với số tiền 57.545.000 đồng.

Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn tuyên về nghĩa vụ chịu án phí, nghĩa vụ chậm thi hành án, chi phí thẩm định, định giá và quyền kháng cáo của các đương sự theo quy định của pháp luật.

Ngày 02 tháng 12 năm 2022, bị đơn ông Lâm Văn Đ kháng cáo bản án sơ thẩm, ông không đồng ý với quyết định của bản án sơ thẩm buộc ông bồi thường số tiền 41.855.000 đồng, yêu cầu Tòa án cấp phúc thẩm xem xét giải quyết lại vụ án để bảo bảm quyền lợi cho ông.

Tại phiên tòa phúc thẩm nguyên đơn ông Phạm Hồng H không rút yêu cầu khởi kiện; người đại diện hợp pháp của bị đơn ông Nguyễn Công H1 giữ nguyên yêu cầu kháng cáo của bị đơn. Các đương sự không thỏa thuận được với nhau về việc giải quyết vụ án.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho nguyên đơn cho rằng: Việc vườn đu đủ của ông Phạm Hồng H bị ngập nước là có thật, ông H có báo với chính quyền địa phương và có chụp hình lại khi vườn đu đủ bị ngập nước. Còn về nguyên nhân vườn đu đủ của ông H bị ngập nước là do ông Lâm Văn Đ đào bờ kênh 15 để lắp ống bọng nhưng ông Đồng không l lại nên khi Nhà nước mở cống nước tràn vào gây ngập, việc này được người dân ở lân cận vườn đu đủ của ông H xác nhận. Do đó, đề nghị Hội đồng xét xử không chấp nhận kháng cáo của ông Đ.

Ý kiến của vị Kiểm sát viên:

Về tố tụng: Thẩm phán, Hội đồng xét xử và Thư ký đã tiến hành đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Các đương sự đã thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Về nội dung vụ án, vị Kiểm sát viên cho rằng: Việc vườn đu đủ của ông Phạm Hồng H bị ngập nước là do ông Lâm Văn Đ đào bờ kênh 15 để lắp ống bọng nhưng ông Đồng không l lại nên khi Nhà nước mở cống nước tràn vào gây ngập, việc này được người dân và chính quyền địa phương xác nhận, thiệt hại của ông H là có thật. Do đó, đề nghị Hội đồng xét xử không chấp nhận kháng cáo của ông Đ, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ được xem xét tại phiên tòa, căn cứ vào kết quả tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Nguyên đơn ông Phạm Hồng H yêu cầu ông Lâm Văn Đ bồi thường thiệt hại 1.113 cây đu đủ với số tiền 38.955.000 đồng và tiền chi phí khắc phục ngập úng với số tiền 3.900.000 đồng. Theo ông H trình bày nguyên nhân xảy ra thiệt hại là do ông Lâm Văn Đ đào bờ Kênh 15 để lắp ống bọng, nhưng ông Đồng không l lại nên đêm ngày 04/12/2021 Thủy nông mở Cống Trẹm thuộc ấp T, xã T, huyện T, tỉnh Trà Vinh nước đã tràn vào theo đường bờ kênh của ông Đ đào gây thiệt hại vườn đu đủ của ông H. Ông Đ cũng thừa nhận ông có đào bờ kênh để lắp ống bọng chưa lắp lại nhưng cho rằng nếu như ông không đào bờ kênh để lắp ống bọng thì khi Thủy N mở cống nước vẫn tràn vào theo đường lỗ mọi nên thiệt hại của ông H không phải do ông gây ra.

[2] Khi sự việc xảy ra thì chính quyền đại phương có lập biên bản thể hiện có sự việc vườn đu đủ của ông H bị ngập nước xảy ra, số lượng cây đu đủ là 1.113 cây đang cho trái; ông H có cung cấp những bức hình do ông H chụp khi vườn đu đủ bị ngập nước, qua những bức ảnh thể hiện những cây đu đủ khi bị ngập nước vẫn xanh lá, đang cho trái (Bút lục 02, 55). Theo ông Ngô Văn D (Phó chủ tịch Ủy ban nhân dân xã A) cho rằng khi sự việc xảy ra ông có xuống xác minh, lúc đầu cây đu đủ vẫn xanh lá, khoảng một tuần sau thì cây bị thối rễ, vàng lá (BL 40). Như vậy, có thiệt hại xảy ra là 1.113 cây đu đủ đang cho trái của ông H bị hư hại và nguyên nhân dẫn đến thiệt hại là do ngập nước.

[3] Về nguyên nhân vườn đu đủ của ông H bị ngập nước: Theo lời khai của người dân địa phương gần phần đất trồng đu đủ của ông H đều cho rằng nguyên nhân nước tràn vào ngập vườn đu đủ của ông H là do ông Đ đào bờ Kênh 15 để lắp ống bọng nhưng ông Đồng không l lại, trước đây khi ông Đ chưa đào đào bờ Kênh 15 để lắp ống bọng thì Thủy N cũng mở cống nhưng nước không vào được (BL 57 – 62, 64 -65. 83 - 84). Từ đó cho thấy, việc ông Đ cho rằng nếu ông không đào bờ kênh để lắp ống bọng thì khi Thủy N mở cống nước vẫn tràn vào theo đường lỗ mọi là không có cơ sở. Hơn nữa nếu đúng như lời ông Đ trình bày thì làm sao 1.113 cây đu đủ của ông H sinh trưởng, phát triển đến khi cho trái được. Như vậy, có cơ sở khẳng định nguyên nhân nước tràn vào gây ngập vườn đu đủ của ông H là do ông Đ đào bờ Kênh 15 để lắp ống bọng nhưng ông Đồng không l lại.

[4] Từ những chứng cứ và phân tích trên [1], [2], [3], Hội đồng xét xử xét thấy kháng cáo của ông Đ là không có cơ sở chấp nhận, việc Tòa án cấp sơ thẩm buộc ông Đ bồi thường cho ông H 1.113 cây đu đủ bị chết với số tiền 38.955.000 đồng và tiền khắc phục cây đu đủ bằng 2.900.000 đồng là đúng quy định pháp luật.

[5]. Xét ý kiến của người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nguyên đơn, như phân tích ở phần trên, Hội đồng xét xử xét thấy có cơ sở chấp nhận.

[6]. Xét ý kiến của vị Kiểm sát viên, như phân tích ở phần trên, Hội đồng xét xử xét thấy có cơ sở chấp nhận.

[7]. Về án phí dân sự phúc thẩm: Do ông Lâm Văn Đ là con liệt sĩ, có đơn xin miễn án phí nên miễn tòan bộ án phí phúc thẩm cho ông Đ.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 308 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015.

Không chấp nhận yêu cầu kháng cáo của bị đơn ông Lâm Văn Đ.

Giữ nguyên bản án dân sự sơ thẩm số: 32/2022/DS-ST ngày 22 tháng 11 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Trà Cú, tỉnh Trà Vinh.

Căn cứ các Điều 584; 585; 586; 588; 589 Bộ luật dân sự năm 2015;

Căn cứ Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn ông Phạm Hồng H.

Buộc ông Lâm Văn Đ bồi thường thiệt hại cho ông Phạm Hồng H tổng số tiền 41.855.000 đồng gồm: Tiền cây đu đủ bằng 38.955.000 đồng và tiền khắc phục cây đu đủ bằng 2.900.000 đồng.

Kể từ khi có đơn yêu cầu thi hành án của người được thi hành án, đối với các khoản tiền phải trả cho người được thi hành án cho đến khi thi hành xong, tất cả các khoản tiền, hàng tháng bên phải thi hành còn phải chịu khoản tiền lãi của số tiền còn phải thi hành án theo mức lãi suất quy định tại khoản 2 Điều 468 Bộ luật dân sự năm 2015.

2. Đình chỉ đối với phần rút yêu cầu của ông H với số tiền 57.545.000 đồng.

3. Về án phí dân sự sơ thẩm: Miễn toàn bộ án phí cho ông Lâm Văn Đ.

Ông Phạm Hồng H không phải chịu án phí dân sự sơ thẩm. Hoàn trả lại tiền tạm ứng án phí 3.000.000 đồng cho ông Phạm Hồng H theo biên lai thu tiền tạm ứng án phí số 0007651 ngày 11/01/2022 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Trà Cú.

4. Về chi phí thẩm định, định giá tài sản: Số tiền 1.300.000 đồng. Buộc ông Lâm Văn Đ phải nộp số tiền 1.300.000 đồng tại Chi cục thi hành án dân sự huyện Trà Cú để trả lại cho ông Phạm Hồng H. Ông Phạm Hồng H đã nộp tạm ứng trước số tiền 3.000.000 đồng, ông H được nhận lại tại Tòa án nhân dân huyện Trà Cú số tiền 1.700.000 đồng và ông H đã nhận lại xong.

5. Về án phí dân sự phúc thẩm: Miễn toàn bộ án phí cho ông Lâm Văn Đ.

Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết hạn kháng cáo, kháng nghị.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Trường hợp bản án, quyết định được thi hành án theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các điều 6, 7, 7a, và 9 Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

***Nơi nhận*:**
- VKSND tỉnh Trà Vinh;
- TAND huyện Trà Cú;
- Chi cục THADS huyện Trà Cú;
- Các đương sự;

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

- Lưu: Hồ sơ vụ án, TDS.

Đặng Văn Hùng